

Dames en heren,

Zoals u heb kunnen lezen in de 'bijsluiter' bij de uitnodiging zijn wij nogal somber gestemd over het heden en de toekomst van de strafrechtadvocatuur. De steeds verdergaande afbraak van verdedigingsrechten is uitermate zorgelijk. 'Het wetboek van strafvordering is gewoon de codificatie van de blunders van politie en justitie'somberde een kantoorgenoot onlangs en ik moet hem gelijk geven. Daar waar her wetboek deze blunders nog niet gecodificeerd heeft, blijkt de Hoge Raad veelal bereid deze met de mantel der liefde te bedekken.

Steeds hogere straffen, steeds meer strafbaarstellingen, de zorgwekkende ontwikkeling van de productiegerichtheid in de rechtspraak waarvan tijdgebrek en kwaliteitsvermindering het gevolg zijn en zo zou ik nog wel even door kunnen gaan, ware mijn tijd vandaag niet beperkt.

De huidige tijdgeest maakt ons niet optimistischer. De roep om nog meer 'veiligheid' en nog meer repressie voert de boventoon. Nuanceringen zijn kennelijk uit de tijd. Het begrip privacy eveneens.

Kamerleden en kabinetsleden maken zich m.i. schuldig aan incidentenpolitiek. Zij verdringen zich voor camera of microfoon om n.a.v. welk incident dan ook nog meer repressieve maatregelen en nog meer strafbaarstellingen te eisen. Discussies in het parlement hierover overstijgen veelal het niveau van dat van het beruchte verjaardagsfeestje niet. Daarbij draaien kamer- en kabinetsleden hun hand er niet meer voor om zich te bemoeien met individuele strafzaken en zelfs rechterlijke uitspraken, overigens veelal niet gehinderd door enige kennis van zaken.

De voortdurende stroom nieuwe regelgeving die van dit alles het gevolg is draait deze samenleving zo langzamerhand volkomen dol.

Ik kan dan ook van harte instemmen met de kritiek van Tjeenk Willink . Bij de presentatie van het jaarverslag van de Raad van State betichtte hij de Tweede Kamer van incidentalisme, veelal aangemoedigd door de media. De repliek van de Vries van de PvdA *'Blijkbaar weet de heer Tjeenk Willink niet dat de kamer meer dan zes uur heeft vergaderd over de toekomst van de nationale rechtsstaat'* stemt niet vrolijk.

De (strafrecht)advocaat is nooit populair geweest maar het dieptepunt is kennelijk nog niet bereikt. Ik was blij verrast toen ik de kop **'Kamer wil onderzoek naar rol van advocatuur in rechtstaat'** in de Staatscourant van 7 april j.l. zag, maar dat veranderde snel toen ik het artikel las. De insteek is namelijk - en dat had ik moeten weten - een negatieve. Het procesmonopolie en het verschoningsrecht moeten tegen het licht worden gehouden. De Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid moet dit onderzoek uitvoeren. Kennelijk steekt het diezelfde de Vries van de PvdA, die de motie indiende, ook dat advocaten zich kritisch uiten over hen onwelgevallige uitspraken van de rechterlijke macht. Zou hij bijbelse spreuk van de splinter en de balk wel kennen? Ik zou zeggen, kijk eens in de spiegel.

Hoe onze huidige minister van justitie aankijkt tegen de advocatuur is sinds afgelopen donderdag (NRC van 15 april 2004) ook volstrekt helder. Hij komt, u raadt het al, met weer een nieuw wetsontwerp zodat AIVD-informatie kan worden gebruikt als volwaardig bewijsmiddel in strafzaken. Hij wil daarnaast de duur van de voorlopige hechtenis bij verdenking van terrorisme verlengen en hij overweegt *'de grondslag voor verdenkingen van mensen'* te verbreden. Huiveringwekkende plannen.

Consultatie van de advocatuur is daarbij volgens de minister overbodig. Ik citeer: *'Consultatie van de Orde van Advocaten heeft geen klap te maken met de rechtstaat.'*

Tot zover onze minister en tot zover ook deze inleiding.

Misschien dat Theo de Roos en Geert Knigge ons als verjaardagscadeautje enigszins kunnen opbeuren. Zij zullen hun visie schetsen op de rol van de strafrechtadvocaat nu en in de toekomst. Wij zijn Geert Knigge zeer erkentelijk dat hij in het kader van dit symposium zijn gedachten over de rol van de advocaat in 2024 met ons wil delen. Dat geldt natuurlijk ook voor Theo de Roos maar die had geen keuze, hij moest wel.